

ת"פ 14324/04/15 - מדינת ישראל נגד סלאח קבועה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 14324-04-15 מדינת ישראל נ' קבועה
בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

סלאח קבועה

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד דניאל שמשילשווילי

ב"כ הנאשם: עו"ד וסים דראושה

הכרעת דין

האישום, התשובה לאישום והראיות

1. הנאשם מואשם בעבירות איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין התשל"ז-1977 והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לאותו החוק.

על פי המיוחס לו בכתב האישום, ביום 15.2.15, סמוך לשעה 14:15, הגיע הנאשם למחסום שועפט וביקש לעבור את המחסום לצדו השני. לנאשם לא הייתה תעודת זהות ועל כן סורבה בקשתו לעבור את המחסום, והוא התבקש על ידי סמ"ר בן בן שטרית לעזוב את המקום. הנאשם סרב לדרישת השוטרי על אף בקשות חוזרות ונשנות, ולכן ליווה השוטרי את הנאשם לקרוסלה המובילה חזרה לכיוון מחנה הפליטים שועפט. הנאשם התנגד ונהג בתוקפנות ועל כן הודיע לו השוטרי כי הוא מעוכב. באותן נסיבות התנגד הנאשם לעיכוב ואיים על השוטרי באומרו "תהיה גבר תבוא לתוך הכפר" וכן עשה תנועת יד מאיימת שפירושה "חכה חכה", בכוונה להפחיד את השוטרי או להקניטו. השוטרי אסף חן שנכח במקום הודיע לנאשם כי הוא עצור והנאשם ניסה לברוח מהשוטרים.

2. תשובת הנאשם לאישום ניתנה ביום 28.11.16. הנאשם אישר כי היה במקום וביקש לעבור את המחסום אך לא הייתה לו תעודת זהות, אך כפר בכך שסירב לבקשת השוטרי או כי נהג כלפיו באלימות, כי איים או כי עשה תנועת יד, וטען כי אחרי אותה התרחשות הודיעו לו כי הוא עצור.

3. מטעם התביעה העידו השוטרים בן בן-שטרית ומאור נסים והוגשו הודעת הנאשם ומזכר שערך השוטרי חאמד

שנאן בדבר זיהויו של הנאשם לאחר מעצרו. מטעם ההגנה העיד הנאשם עצמו.

4. דו"ח הפעולה וההודעה שנגבתה מהשוטר בן-בן שטרית הוגשו במקום חקירה ראשית. בן-שטרית תיאר בדו"ח הפעולה, כי ביום האירוע קיבל קריאה מחייל על חשוד שמסרב להציג תעודת זהות. הוא שאל את הנאשם היכן תעודת הזהות שלו ואחד מחבריו של הנאשם ענה במקומו, דבר שהעלה בו חשד. שני חבריו של הנאשם הרימו את הקול ודיברו בצורה תוקפנית והוא ביקש מהם להתפנות. הוא ביקש מהנאשם מספר פעמים לעזוב את המקום מאחר ואין לו תעודת זהות והנאשם סירב. העד הוביל אותו לכיוון הקרוסלה שמחזירה אותו בחזרה לכיוון מחנה הפליטים שועפאט והנאשם המשיך לנהוג בתוקפנות. בשלב זה המאבטח מאור ניסים הגיע למקום ויצר חוצץ בין הנאשם לבין חבריו. בן-שטרית הודיע לנאשם שהוא מעוכב לצורך זיהוי ומאחר שעלה חשד כי הוא שוהה בלתי חוקי ונהג בצורה תוקפנית ועצבנית שהעלתה אף היא את החשד. הנאשם סירב לעיכוב, שלח ידיים לכל עבר, צעק עליו ואמר "תהיה גבר תבוא לתוך הכפר", תוך כדי תנועת יד מאיימת שפירושה "חכה חכה". השוטר אסף חן הודיע לנאשם על מעצרו. הנאשם התנגד וניסה לברוח והמשיך לאיים ולצעוק. אסף חן משך אותו לכיוונו ובשלב זה העד עזב את הנאשם לצורך הרחקת חבריו מהמקום והמאבטח מאור ניסים, הגיע לכיוונו של אסף וסייע לו במעצר. במהלך המעצר הנאשם המשיך להתפרע וניסה להימלט ונעשה שימוש בכוח על מנת לאזקו. בהודעתו במשטרה (ת/4) הבהיר בן שטרית, כי לאחר שהתברר שלנאשם אין תעודה והוא סירב לחזור אחורה, הוא שם עליו את הידיים כדי להרחיקו והנאשם העיף את ידיו של בן-שטרית. בחקירתו הנגדית אמר העד, כי ללא תעודת זהות לא ניתן לעבור את המחסום, וכי מטרתו היתה להחזיר את הנאשם לתוך מחנה הפליטים אך הנאשם סירב. לכן, ערך חיפוש על הנאשם כדי לשלול הימצאותו של חפץ חד שעמו עלול לפגוע בו ועשה שימוש בכוח סביר על מנת לנסות ולהחזיר את הנאשם לתוך מחנה הפליטים. העד תיאר כי מהרגע שאסף ומאור המאבטח הגיעו אל הנאשם, הוא עזב את הנאשם לטובת טיפל בחבריו של הנאשם, אסף חן הוא שביצע את פעולת המעצר, והוא עצמו סייע לאסף אך לא זכר בוודאות מה היה. העד אישר כי מי שהחליט לעצור את הנאשם היה אסף חן. הוא לא ידע לומר מדוע, ושיער כי הנאשם עשה שימוש בכוח, אך אישר כי לא ראה מה בדיוק עשה הנאשם (עמוד 15 שורות 20-22).

5. דו"ח הפעולה שכתב המאבטח מאור נסים (ת/5) הוגש במקום חקירה ראשית והוא נחקר בחקירה נגדית. מתוך הדו"ח עולה, כי במסגרת תפקידו כמאבטח במחסום, ראה שני שוטרים מול שלושה חשודים, ועל כן ניגש לסייע להם ועמד כחוצץ בין חבריו של הנאשם לבינו. השוטרים היו עסוקים עם הנאשם והוא עצמו מנע מהשניים האחרים להפריע לעבודת השוטרים. לאחר שאחד השוטרים נזקק לעזרה בביצוע מעצר של הנאשם, עקב כך שהנאשם תקף אותו וסירב באופן אקטיבי למעצר, ומכיוון שהשוטר השני התרחק בשלב זה מהנאשם, הוא ניגש לעזור לשוטר לעצור את הנאשם שהתנגד. הוא קיפל את ידו השמאלית של הנאשם אל מאחורי הגב לטובת נטרולו, והנאשם נאזק. העד הבהיר בראשית חקירתו הנגדית כי האירוע לא כל כך זכור לו הגם שפניו של הנאשם מוכרות לו והשיב על השאלות מתוך המסמך שערך.

6. הנאשם בהודעתו במשטרה (ת/1), אמר כי בבוקר האירוע שכח את תעודת הזהות שלו במקום עבודתו בשמירה על טרקטורים בבני יעקב, הגיע למחסום וביקש לעבור לכיוון ירושלים. חיילת אמרה לו שאינו יכול לעבור כי אין לו תעודה, והוא ביקש ממנה שתקרא לקצין שיבדוק אותו. הגיעו שני שוטרים שאמרו לו לחזור לאחור והחלו לדחוף אותו לכיוון הקרוסלה ולהרביץ לו. הנאשם נשאל מדוע לא רצה לחזור לאחור כאשר השוטרים ביקשו ממנו לעשות כן, והשיב כי הוא ביקש מהשוטר להתקשר לאביו ולבדוק שהוא ישראלי. הנאשם כפר בכך שצעק והשתולל או

שאיים על השוטרים וטען בהמשך כי חזר לאחור כפי שהתבקש, אך השוטר דחף אותו והרביץ לו ללא סיבה.

7. בעדותו במשפט הנאשם תיאר כי הגיע למחסום והבחין שאין לו תעודת זהות, אמר זאת לחיילים וביקש לתת להם את שמו ומספר תעודת הזהות שלו, והם שלחו אותו לשוטר אשר הוביל אותו לחדר ונתן לו מכתב. הנאשם לא זכר שעצרו אותו ושלל נחרצות, גם בחקירה ראשית וגם בחקירה נגדית, את הטענה כי השוטרים ביקשו ממנו לחזור לאחור לאחר שהתברר כי אין לו תעודת זהות.

דין והכרעה

8. התרשמתי כי ניתן להסתמך על עדותו של העד בן שטרית, אשר בחקירתו הנגדית לא עלה דבר שיש בו כדי לפגוע במהימנותו. אמנם במהלך החקירה הנגדית הסתבר כי ישנם חלקים באירוע שלא זכר לפרטים, כגון השאלה האם כאשר החזיר את הנאשם בכח לכיוון הקרוסלה חבריו עדיין היו במקום. עם זאת, לנוכח קביעתי בנוגע למהימנות העד, ולנוכח העובדה כי זכר את עיקרי האירוע, לא מצאתי כי בהיעדר הזיכרון הנקודתי ביחס לשאלות ספורות יש כדי לפגום במשקל העדות. באותן נקודות שבהן העד לא זכר את הפרטים הוא הסתמך על ההודעה שמסר ודו"ח הפעולה שערך, ואלה קבילים בהתאם לכלל הקפאת הזכירה שבעבר (ע"פ 869/81 **שניר ואח' נ' מדינת ישראל** [פ"ד לח(4) 169, בעמ' 211]. על אף האמור, בכל הנוגע למעשיו של הנאשם בשלב שבו הודע לו על מעצרו, אני סבורה כי לא ניתן לקבוע ממצאים על סמך דבריו של העד בן שטרית, שכן עניין זה לא היה זכור לו, וכפי שעולה מתוך הכתובים, ייתכן שהוא כלל לא נטל חלק בשלב ביצוע המעצר, או לפחות בראשיתו, שכן בשלב זה היה עסוק בהרחקת חבריו של הנאשם מהמקום.

לא מצאתי טעם לפגם בכך שהעד לא העמיק חקר בסיבה בשלה לא נשא הנאשם תעודת זהות, לנוכח ההנחיה הקטגורית שקיבל, לפיה מי שאין לו תעודת זהות אינו יכול לעבור. לא הייתה כל סיבה לנהוג בנאשם בעניין זה לפנים משורת הדין.

העד בן-שטרית אמנם אישר בחקירה ראשית כי קיימת אפשרות שתנועת היד שהנאשם החווה כלפיו בחלקו הראשון של האירוע משמעותה הייתה בקשה אותנטית להמתין (עמ' 14 שורות 2-3), ואולם בחקירה חוזרת הבהיר כי הוא הבין את הדברים כאיום (עמ' 16 שורה 5). מאחר ותנועת יד זו לא עמדה בפני עצמה אלא נוסף לה מלל בעל תוכן מאיים: "תהיה גבר תבוא לתוך הכפר", האפשרות כי מדובר היה בבקשה של הנאשם מן העד שימתין עד שתובא תעודת הזהות שלו אינה פרשנות סבירה, ואוסף כי גם הנאשם עצמו לא טען זאת בעדותו.

9. גם עדותו של מאור נסים הייתה מהימנה, ואולם התברר בחקירתו הנגדית כי הוא אינו זוכר את חלקו הגדול של האירוע. העד, שחלקו העיקרי היה בסיוע לשוטר אסף חן במעצרו של הנאשם, אישר בחקירתו הנגדית כי אינו זוכר האם דברים שכתב על אודות מעשיו של הנאשם לאורך האירוע הם דברים שהוא ראה בעצמו או שנאמרו לו על ידי השוטרים האחרים (עמ' 18 שורות 31-32). על כן, משעה שלא ברור האם הדברים שכתב בעניין זה בזיכרון הדברים שערך הם מידיעה אישית או מפי השמועה, יש קושי לקבלם, חרף קיומו של כלל הקפאת הזכירה שבעבר והגם שלא מצאתי פגם במהימנותו של העד.

10. העד המרכזי שהשתתף במעצרו של הנאשם, השוטר אסף חן, לא הובא לעדות ולא ניתן לכך כל הסבר. עובדה זו היא בעלת משמעות ראייתית לחובת התביעה בכל הנוגע למעשים המיוחסים לנאשם מהשלב שבו הצטרף השוטר חן לאירוע (ראו ע"א 465/88 **הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' סלימה מתתיהו** [פ"ד מה(4) 651]. על רקע המשקל שניתן לעדויותיהם של שני עדי התביעה האחרים בנוגע להתרחשות הדברים בשלב מעצרו של הנאשם, חסרונה של עדותו של השוטר חן ניכר, והיא אינה מאפשרת לקבוע עובדות בנוגע לשלב זה של האירוע ברמת ההוכחה הנדרשת בפלילים.

11. חיזוק לראיות התביעה ביחס לחלקו הראשון של האירוע, עד לשלב המעצר, עולה דווקא לנוכח עדות הנאשם, אשר קשה מאד לקבלה. עדותו של הנאשם לא הייתה רהוטה, והוא התקשה לבטא את עצמו. עם זאת, גם לאחר שהתעלמתי מאלה, שעשויים להיות תוצאה של מאפיינים אישיים ולא בהכרח סממנים המעידים על חוסר מהימנות, מצאתי כי תוכן עדותו של הנאשם במשפט סתר פרטים מהותיים שמסר בהודעתו במשטרה. כך למשל, בהודעתו במשטרה אמר, כי אשר התבקש לחזור לאחור חזר אך נדחף על ידי השוטרים (ת/1 שורה 34), אמר שביקש להתקשר לאביו (שם, בשורה 20) וכי השוטרים הרביצו לו (שם בשורה 18). מנגד, בעדותו במשפט טען, כי לאחר שהבין שאין לו תעודת זהות ביקש למסור את מספר תעודת הזהות שלו והחיילים הורו לו לעלות ולשוחח עם חייל או שוטר אחר, הוא עשה כן ובכך תם האירוע. הגם שחלפו שנתיים מאז האירוע, קשה להאמין שהנאשם שכח כי הוכה, שכח כי נעצר, שכח כי התבקש לחזור אל מחוץ למחסום ושכח כי נעצר. אלה אינם מסוג הדברים שנמחים מן הזיכרון. בנוסף, בתחילת חקירתו הנגדית אמר הנאשם כי באותה תקופה לא עבד, לאחר מכן תיקן ואמר כי עבד באשדוד, ובהמשך אמר כי עבד בחשמל, בעוד שבהודעתו במשטרה אמר כי עבד בנבי-יעקב בשמירה על טרקטורים. כשעומת הנאשם עם הסתירות בדבריו התקשה להסביר את הפערים, וחייך באופן מוזר בשעה ששלל במהלך עדותו את הטענה שאיים על השוטר. אין זאת אלא שבעדותו במשפט הנאשם ניסה, באופן בלתי מוצלח, להרחיק את עצמו מהאירוע בו היה מעורב, על פי התרשמותי על מנת להפחית מעוצמת מעשיו.

12. לנוכח האמור לעיל ניתן לקבוע, מעבר לספק סביר, כי ביום האירוע, 15.2.15, הנאשם הגיע למחסום וביקש לעבור בו מבלי שהייתה לו תעודת זהות. בקשתו של הנאשם סורבה והוא התבקש על ידי העד בן-שטרית לשוב על עקבותיו. הנאשם סירב לעשות כן, ולאחר מספר פעמים שבהן התבקש לשוב על עקבותיו וסירב, בן שטרית הניח עליו את ידיו והוביל אותו בכח לעבר "שרוול" המחסום. הנאשם התנגד, ובן שטרית הודיע לו כי הוא מעוכב. הנאשם המשיך להתנגד, שלח ידיים לכל עבר ואמר לבן שטרית "תהיה גבר תבוא לתוך הכפר" תוך שהחוזה בידו תנועה שפירושה "חכה חכה".

13. לא מצאתי טעם לפגם בהחלטה לעכב את הנאשם, עיכוב שהיה נחוץ הן לצורך בירור זהותו, הן על מנת לשלול את החשד כי הוא מנסה להיכנס לישראל שלא כדין, הן לנוכח התנגדותו לשוב על עקבותיו. משעה שלא קבעתי עובדות בנוגע להתנהגותו של הנאשם לאחר האיום על השוטר, מתייתר הצורך לברר את שאלת ההצדקה למעצרו של הנאשם והאופן שבו בוצע המעצר, בפרט כאשר הנאשם כלל לא זכר שנעצר ולא הוסיף פרטים עובדתיים בעניין זה.

14. סירובו העיקש של הנאשם לשוב על עקבותיו כשהתבקש לעשות כן, היה מתוך רצון של הנאשם לעבור את

המחסום הגם שהשוטרים הודיעו לו שהדבר אינו אפשרי. מעשה זה, בנסיבות שבהן בוצע, מהווה הפרעה לעבודת השוטרים ששירתו במחסום במסגרת תפקידם לנטר את תנועת הנכנסים לישראל.

תנועת היד שהחווה לעבר העד בן- שטרית בצירוף המלל "תהיה גבר תבוא לתוך הכפר" משמעותם איום בפגיעה שלא כדין בגופו של העד, מתוך כוונה להפחידו.

15. לנוכח האמור לעיל אני מרשיעה את הנאשם בעבירות איומים והפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

ניתנה היום, כ"ח אייר תשע"ז, 24 מאי 2017, במעמד הצדדים